

cate în străinătate. Au fost înregistrate lucrări privind preistoria, istoria veche și medie timpurie a Albaniei. Evul mediu dezvoltat este doar parțial reprezentat. Pentru problema ilirilor, respectiv a genezei poporului albanez, pe lângă lucrările de arheologie au fost înregistrate și lucrări de istorie, lingvistică, etnografie. Bibliografia este însoțită de un indice alfabetic al descoperirilor arheologice.

Mircea Babeș

M. S. RUXER și J. KUBCZAK, *Naszyjnik grecki w okresie hellenistycznym i rzymskim*, Warszawa-Poznan, 1972, 273 p. + 6 pl. color și LXXIV pl. alb-negru.

În continuarea unei cărți mai vechi (M.S. Ruxer, *Historia naszyjnika greckiego*, I, Poznan, 1938), lucrarea de față prezintă evoluția colierelor grecești în epoca elenistică (partea I, p. 21—105) și romană (partea a II-a, p. 107—177). Pentru fiecare dintre cele două epoci se analizează : a. tipurile de coliere și ornamente pectorale ; b. elementele componente (lanțuri, pandantive, medaloane, perle, închizători etc.) ; c. materialele și tehnica. Este discutată pe scurt problema centrelor de producție și a influențelor străine. Lucrarea se întemeiază pe un bogat material documentar, în cea mai mare parte ilustrat, adunat din marile muzee și din publicații. În lipsa unui catalog, datele despre materialul folosit pot fi extrase din explicațiile detaliate la planșe și figuri (p. 217—273). Accesibilitatea este asigurată de un întins rezumat în limba engleză (p. 179—216).

Mircea Babeș

BEDŘICH SVOBODA, *Neuerworbene römische Metallgefäße aus Stráže bei Piešťany*, în col. *Archaeologica Slovaca—Fontes*, XI, Bratislava, 1972, 131 p.

La mai bine de treizeci de ani de la descoperirea lor, ajung să fie publicate cele mai prețioase — artistic și istoric — vase de metal romane din necropola princiară cvadă de la Stráže (Slovacia). Ele au fost găsite în mormântul de înmormântare II/1939, împreună cu un bogat inventar funerar, publicat între timp de V. Ondrouch. Vasele publicate acum pentru întâia oară de B. Svoboda au putut fi recuperate abia în anii 1953—1965 ; dintre ele se remarcă, prin forma elegantă și prin bogatele reprezentări, paharul cilindric (p. 28 urm.), cupa largă, cu două benzi ornamentale (p. 43 urm.) și marele platou (p. 55 urm.), toate din argint. Pe baza analogiilor, a asocierii cu fibule în mormântul II și a unor considerente istorice generale, Svoboda datează aceste vase în secolul III e.n. Ele au putut ajunge în Slovacia în urma atacurilor de jaf cvade în Pannonia, în anii de după mijlocul acestui secol.

Într-o anexă epigrafică, L. Vidman studiază inscripțiile latine indicând numele proprietarilor inițiali și greutatea vaselor de argint.

Mircea Babeș